

انتقال یادگیری از طریق مشاهده

وقوع یادگیری یک مهارت از طریق مشاهده در فعالیتهای روزانه و ورزشی بر کسی پوشیده نیست. با این حال موضوع قابل کنکاش در آموزش از طریق مشاهده، اصل انتقال یادگیری است که بخش اساسی در درک یادگیری حرکتی و توالی بخشهای مهارت به حساب می‌آید. از این رو هدف از پژوهش حاضر پاسخ به این سؤال است که آیا یادگیری از طریق مشاهده قابل تعمیم به موقعیتهای جدید مشابه می‌باشد؟ همچنین، آیا سطح مهارت مدل مورد مشاهده تأثیری بر میزان انتقال یادگیری دارد؟

جهت انجام این پژوهش ۶۴ آزمودنی در ۴ گروه مشاهده مدل ماهر، مشاهده مدل مبتدی، تمرین فیزیکی و کنترل قرار گرفته و در سه مرحله آزمایشی (اکتساب و آزمونهای یادداری/ انتقال ۱۰ دقیقه‌ای و ۴۸ ساعته) شرکت نموده‌اند. در مرحله اکتساب، آزمودنی‌های گروه فیزیکی، ۶۰ سرویس کوتاه بدمینتون را اجرا کرده و آزمودنی‌های گروه‌های مشاهده، صرفاً ۶۰ اجرای سرویس توسط یک مدل ماهر یا مبتدی را تماشا کرده‌اند. ده دقیقه بعد از مرحله اکتساب و نیز دو روز پس از آن، همه گروه‌ها آزمونهای یادداری/ انتقال را انجام داده‌اند. نتایج حاکی از عملکرد بهتر هر سه گروه تجربی نسبت به گروه کنترل در هر دو آزمون یادداری و انتقال، بوده است. در آزمونهای انتقال، اگرچه با فاصله ده دقیقه از اکتساب، برتری عملکرد مربوط به گروه تمرین فیزیکی بوده است، اما پس از دو روز گروه مشاهده مدل ماهر نسبت به گروه تمرین فیزیکی بهتر عمل کرده است. این نتایج حاکی از آن است که اولاً تمرین فیزیکی و مشاهده هر دو منجر به یادگیری شده‌اند. ثانیاً، انتقال یادگیری در هر دو روش صورت پذیرفته است که ظاهراً میزان پایداری آموخته‌های مشاهده مدل ماهر نسبت به تمرین فیزیکی مناسبتر بوده است. جالب آنکه، سطح مهارت مدل، تفاوتی در انتقال یادگیری مشاهده‌ای ایجاد نکرده است. ظاهراً بهبود مکانیسم تشخیص و تصحیح خطا در فرد مشاهده کننده مدل مبتدی و نیز ایجاد بازنمایی شناختی مهارت از طریق مشاهده الگوی صحیح ارائه شده توسط مدل ماهر، به یک اندازه در انتقال یادگیری و سازگاری در شرایط جدید مؤثر بوده است.

کدام روش زیر را برای ارائه مقاله خود ترجیح می‌دهید:

سخنرانی ☒ پوستر ☐